УДК 656.7.072/073.5(045)
DOI 10.33244/2617-5959.1(2).2018.233-243

Фрадинський О. А.,
к.е.н., доцент,
старший науковий співробітник
Університету ДФС України,
ORCID ID 0000-0001-9093-5026

ОБ'ЄКТИВІЗАЦІЯ ОСНОВНИХ ЗАГРОЗ ПРОЦЕСУ ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ НА АВІАТРАНСПОРТІ

У статті досліджено поняття загрози в контексті організації пасажирських авіаційних перевезень. З'ясовано, що механізм оцінки та зниження рівня загроз передбачає аналіз, усунення або зниження ризику до допустимого рівня. Основними загрозами, що є похідними від роботи авіаційного транспорту, є проблеми міжнародного тероризму, нелегальної міграції та транснаціональної злочинності. Формами прояву є диверсії, вибухи, захоплення та угони літаків, кримінальна міграція, торгівля людьми, корупція, наркотрафік, контрабанда, порушення митних правил, які справляють суттєвий вплив на політичну, економічну, соціальну, безпекову ситуацію в державі, а тому вимагають уваги як з боку органів державної влади, так і представників громадянського суспільства.

Ключові слова: *авіаційний транспорт, загроза, міжнародний тероризм, нелегальна міграція, транснаціональна злочинність, прикордонно-митний контроль.*

Фрадынский А. А. Объективизация основных угроз процесса организации международных пассажирских перевозок на авиатранспорте

В статье исследовано понятие угрозы в контексте организации пассажирских авиационных перевозок. Установлено, что механизм оценки и снижения уровня угроз предполагает анализ, устранение или снижение риска до допустимого уровня. Основными угрозами, которые являются производными от работы авиационного транспорта, есть проблемы международного терроризма, нелегальной миграции и транснациональной преступности. Их формами проявления являются диверсии, взрывы, захват и угоны самолетов, уголовная миграция, торговля людьми, коррупция, наркотрафик, контрабанда, нарушение таможенных правил, которые оказывают существенное влияние на политическую, экономическую, социальную безопасность в государстве, а поэтому требуют внимания как со стороны органов государственной власти, так и со стороны представителей гражданского общества.

Ключевые слова: *авиационный транспорт, угроза, международный терроризм, нелегальная миграция, транснациональная преступность, пограничко-таможенный контроль.*

© *Фрадинський О. А., 2018*

За мету в статті поставлено з'ясування загальнотеоретичної сутності поняття «загроза» та характеристика основних її типів, пов'язаних із функціонуванням авіаційного транспорту в контексті здійснення прикордонно-митного, імміграційного та правоохоронного контролю.

Постановка проблеми. Авіація – найбільш молодий вид транспорту, який здійснює пасажирські перевезення на внутрішніх та міжнародних маршрутах. Незважаючи на свою високу вартість, авіаційні перевезення забезпечують необхідну швидкість та достатній комфорт під час переміщення пасажирів на значні відстані. Авіаційний транспорт впевнено витіснив морський транспорт під час здійснення міжконтинентальних подорожей та значно потіснив (в окремих країнах) галузь пасажирських залізничних та автоперевезень. Цьому сприяли як розвиток авіаційної техніки та інфраструктури, так і зменшення рівня собівартості перевезення пасажирів.

Проте, крім позитивних сторін у розвитку авіаційних пасажирських перевезень, помітними стали і негативні тенденції, пов'язані із функціонуванням цієї галузі – вона почала нести певну небезпеку як для окремого члена суспільства, так і для держав у цілому, чому сприяли ряд загроз, більш детальна характеристика яких буде наведена нижче.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Над питанням об'єктивізації загроз, які сьогодні стоять перед суспільством та до яких прямо чи опосередковано причетна сфера пасажирських авіаційних перевезень, плідно працює ряд вітчизняних та зарубіжних вчених, серед яких варто виокремити наукові здобутки І. Бережнюка, А. Брендак, В. Буланої, І. Несторишена, П. Пашка, С. Терещенка – під час дослідження митних ризиків; В. Баранова, П. Біленчука, Ю. Вороніна, С. Здоровка, І. Марусина, В. Сідорова, Д. Хижняка, А. Чупрова – у сфері вивчення транснаціональної злочинності; І. Алєшковського, М. Бурди, В. Косарєва, В. Лянного, Л. Самсонової, А. Сергєєвої – в частині дослідження незаконної міграції; С. Будаєвої, Л. Гарусової, Н. Дегтярьової, Н. Чернядьєвої – у сфері вивчення багатопланових аспектів протидії міжнародному тероризму.

Виклад основного матеріалу дослідження. Загроза – це будь-який існуючий або потенційний стан, що може призвести до смерті або травмування авіапасажира; пошкодження або втрати повітряного судна чи іншого авіаційного обладнання; шкоди навколишньому природному середовищу. Процес визначення загрози за своєю суттю є сукупністю процедур збору, фіксації, аналізу інформації про факти, які можуть впливати на безпеку діяльності. Дії, пов'язані із визначенням загроз, повинні бути безперервними та здійснюватися на основі даних, отриманих як на основі реальних (інформація про інциденти та пригоди, що вже трапились), так і превентивних (інформація про потенційні інциденти та пригоди, що можуть трапитися) схем.

Після виявлення потенційної загрози необхідно провести її аналіз, щоб оцінити потенційну можливість збитків або пошкоджень. При цьому необхідно врахувати такі фактори [14]:

– вірогідність того, що загроза призведе до несприятливих наслідків;

– серйозність потенційних несприятливих наслідків;

– ступінь впливу загрозливої ситуації.

Механізм оцінки та зниження рівня загроз передбачає аналіз, усунення або зниження ризику до допустимого рівня (рис. 1).

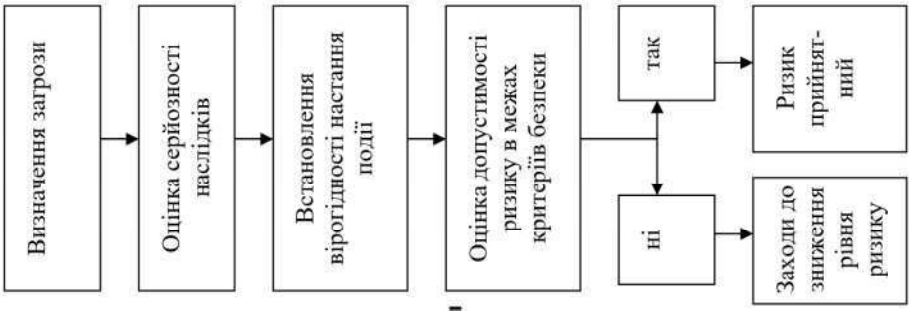

Рис. 1. Алгоритм оцінки та зниження рівня загроз*

**Побудовано автором на основі джерела [14].*

Аналізуючи негативні тенденції, що мають місце упродовж останніх десятиліть, дослідники приходять до висновку, що основними загрозами, які мають найбільший вплив на життя світової спільноти та тенденцію до стрімкого зростання, є (рис. 2):

– міжнародний тероризм, невід'ємною ознакою якого стало активне використання авіаційного транспорту для досягнення своєї мети;

– нелегальна міграція, для якої авіаційні пасажирські перевезення є найбільш швидким та комфортним видом транспорту;

– транснаціональна злочинність, представникам якої, враховуючи її глобальність та безперервність режимів функціонування, необхідність підтримання тісних особистих зв'язків між учасниками, не обійтись без послуг авіації.

Рис. 2. Характеристика основних загроз, які виникають у результаті використання авіаційного пасажирського транспорту*

**Розроблено автором.*

Порівняно новою, проте однією із найгостріших глобальних проблем сучасності світовою спільнотою визнано міжнародний тероризм. Початком його сучасної епохи дослідники вважають події 23 липня 1968 року, коли група озброєних представників Народного фронту визволення Палестини захопили в повітрі ізраїльський пасажирський літак авіакомпанії EL-AL [3, с. 122].

Основними факторами, які дозволяють поставити проблему міжнародного тероризму на один рівень із проблемами планетарної екології чи ймовірності ядерної війни, є, по-перше, всезростаючі його масштаби та розширення географії вчинення; по-друге, посилення політичного та релігійного екстремізму; по-третє, поступове та неухильне зростання із міжнародними, локальними, національними та етнічними конфліктами; по-четверте, намагання зробити бізнес на погрозах або реальних фактах вчинення шкоди [1; 3; 5; 16].

У зв'язку із соціально-політичною мінливістю та багатоваріантністю форм існування феномену тероризму в рамках міжнародних організацій так і не вдалося напрацювати єдині підходи до ідентифікації його сутнісних ознак та дати йому вичерпне визначення. Основним міжнародним нормативно-правовим документом, який направлений на боротьбу з міжнародним тероризмом, є прийнята 2006 року Глобальна контртерористична стратегія Організації Об'єднаних Націй, яка складається із Резолюції та Плану заходів [4].

Загальноприйнятого та вичерпного визначення поняття міжнародного тероризму на сьогодні не напрацьовано. Серед найбільш популярних його тлумачень:

– заздалегідь обдумане, політично мотивоване насилля, застосоване проти осіб, які не беруть участь у бойових діях, субнаціональними групами або підпільними державними агентами;

– мотивоване насилля з політичною метою;

– дезорганізація державного управління, нанесення економічного чи політичного збитку, підрив засад суспільного устрою, які повинні змусити уряд змінити свою політику;

– застосування недержавного насилля або загрози насилля з метою викликати паніку в суспільстві, послабити становище або навіть змістити посадових осіб та викликати політичні зміни в суспільстві;

– будь-яка дія, яка передбачає смерть або нанесення важкого ушкодження цивільним особам чи особам, які не беруть участь у бойових діях, та має на меті залякування населення або примус будь-якої держави чи міжнародної організації до вчинення (не вчинення) дій (К. Аннан, генеральний секретар ООН).

Аналіз запропонованих дефініцій та історія розвитку міжнародного тероризму засвідчує, що основними його ознаками є: політична або релігійна вмотивованість, яка має на меті боротьбу за владу або світогляд людей; жертвами терористичних проявів стають переважно представники громадського суспільства, які, як правило, є далекими від владної боротьби; основною метою терористів є не завдання максимальної шкоди, а демонстраційний ефект та залякування суспільства; організований (груповий) характер терористичної діяльності.

Одним із найбільш поширених видів сучасного міжнародного тероризму є ті його прояви, які пов'язані із авіаційним транспортом – захоплення повітряних суден та заручників, угон літаків, вчинення диверсій тощо. Ця тенденція обумовлена такими факторами: високою мобільністю авіації; відносно малою небезпекою для терористів та значним рівнем загрози життю пасажирів і членів екіпажу; використання мінімальної

кількості сил та засобів порівняно із потенційним ефектом; великим суспільним резонансом події та миттєвим піаром; величезною цінністю людського життя, повітряного судна чи аеродромної інфраструктури. У зв'язку із цим виняткового значення набувають питання дотримання авіаційної безпеки.

Авіаційна безпека – захист цивільної авіації від актів незаконного втручання, який забезпечується шляхом здійснення комплексу заходів із залученням людських та матеріальних ресурсів. Отже, основне її призначення можна визначити як забезпечення безпеки та захисту пасажирів, членів екіпажу, наземного персоналу, населення, повітряних суден та засобів і служб аеропорту [6].

Акти незаконного втручання – акти або спроби вчинення актів, що створюють загрозу безпеці цивільної авіації та включають, зокрема:

– незаконне захоплення повітряних суден;

– руйнування повітряного судна, що перебуває в експлуатації;

– захоплення заручників на борту повітряних суден або на аеродромах;

– насильницьке проникнення на борт повітряного судна, в аеропорт або в розташування аеронавігаційного засобу чи служби;

– розміщення на борту повітряного судна або в аеропорту зброї, небезпечного пристрою або матеріалу, призначених для досягнення злочинних цілей;

– використання повітряного судна, що перебуває в експлуатації, з метою заподіяння каліцтва, інших ушкоджень здоров'ю, смерті фізичній особі або значної шкоди майну чи навколишньому природному середовищу;

– повідомлення навмисно неправдивої інформації, що ставить під загрозу безпеку повітряного судна під час польоту або на землі, безпеку пасажирів, членів екіпажу, наземного персоналу або громадськості в аеропорту чи в розташуванні засобів або підрозділу цивільної авіації.

Забезпечення безпеки перевезень на авіаційному транспорті торкається в цілому різних державних та приватних установ і організацій. Тому для чіткої координації діяльності усіх сторін додатком 17 Чіказької конвенції 1944 року передбачено створення на державному рівні національних комітетів з безпеки цивільної авіації. До складу таких комітетів входять представники постачальників послуг з обслуговування повітряного руху; експлуатанти повітряних суден; експлуатанти аеропортів; митна служба; імміграційна служба; розвідувальна служба; органи правопорядку; військові; постачальники контрактних послуг у сфері забезпечення авіаційної безпеки.

Останні десятиліття засвідчують, що процеси, пов'язані з міграцією населення, починають відігравати все більшу соціально-економічну, криміногенну, культурну та політичну роль у житті ряду держав, у першу чергу – європейських. На прикладі країн Західної Європи можна зробити висновок, що нелегальні мігранти створюють загрози [9; 12; 13]:

– у політичній сфері – національній безпеці держави, її геополітичним інтересам та міжнародному авторитету. Різка зміна етнічного складу окремих країн у середньо- та довгостроковій перспективі може призвести до міжнаціональних конфліктів і громадянських воєн, як це було у Косово;

– в економічній сфері – вилучають з господарського обороту частину фінансових ресурсів шляхом вивезення та пересилання коштів на свою батьківщину; сприяють збільшенню масштабів неофіційної зайнятості, тіньової економіки, які перебувають поза межами державного впливу;

– у соціальній сфері – сприяють загостренню ситуації на ринку праці, витісняючи місцевих працівників за рахунок згоди працювати на менші зарплати та відмови від соціального пакета, що, у свою чергу, призводить до зростання соціальної напруженості;

– у правоохоронній сфері – суттєво ускладнюють криміногенну ситуацію в країні перебування, оскільки, як показує статистика, нелегальні мігранти у кілька разів частіше вчиняють злочини або правопорушення, ніж місцеві мешканці.

Серед основних причин, які сприяють активізації нелегальних міграційних процесів, дослідники виокремлюють: тотальну глобалізацію; військові конфлікти; несприятливі політичні фактори (боротьба з політичними суперниками, незгода з існуючим режимом тощо); міжетнічні конфлікти; економічні кризи та несприятливу екологію; техногенні та гуманітарні катастрофи; зростання неофіційних форм зайнятості; нехватку робочої сили для виконання непрестижної або небезпечної роботи; відсутність можливостей для легальної трудової міграції.

Нелегальна міграція – переміщення осіб між державами, яке здійснюється поза рамками юридичного поля країн відправлення, транзиту та призначення. З точки зору країни відправлення, нелегальний мігрант – це людина, яка не виконала адміністративних вимог щодо виїзду за межі держави. Країна в'їзду розглядає нелегального мігранта як особу, що вчинила протизаконні дії, пов'язані із переміщенням поза прикордонно-митним контролем, перебуванням та працевлаштуванням у країні без наявних дозволів та документів, передбачених міграційними правилами.

Європейська комісія з політики пріоритетів у боротьбі проти незаконної міграції громадян третіх країн визначає це явище як незаконний в'їзд громадянами третіх країн на територію держави сушею, морем або повітрям (включаючи транзитні зони аеропортів). Часто це здійснюється із використанням фальшивих документів або за допомогою організованих злочинних угрупувань. Ще однією формою нелегальної міграції є широке розповсюдження практики проникнення на територію за офіційними документами із діючою візою чи на основі безвізового режиму із подальшим перебуванням з порушенням установлених граничних термінів або незаконною зміною мети перебування у країні [10, с. 64].

На практиці нелегальну міграцію класифікують за різними ознаками: вимушена та добровільна; організована та неорганізована; індивідуальна та групова; довготривала та поворотна; за результатами переміщення на основі офіційних (з подальшим порушенням строку та мети перебування) та підробних документів, поза пунктами пропуску чи через ділянки кордону, які не перебувають під постійним прикордонно-митним контролем; заробітчанська та кримінальна.

Серед усіх видів міграції найбільш загрозливою є кримінальна міграція – соціальне, масове суспільно-небезпечне явище, яке проявляється в територіальному переміщенні осіб з метою вчинення злочинів, а також переміщення кримінальних технологій через кордони певних територій.

Існує два основних способи нелегальної міграції – незаконний в'їзд та незаконне ввезення мігрантів. Під час вчинення незаконного в'їзду мігрант перетинає кордон без сторонньої допомоги, при цьому особисто займається питаннями отримання підробних документів, необхідних віз, орендою транспорту. Незаконне ввезення мігрантів може відбуватися або на основі згоди такої людини, або ж шляхом торгівлі людьми, коли переміщення здійснюється всупереч волі людини чи на основі отриманої від неї обманом згоди.

Серед нелегальних мігрантів можна виділити три основні групи осіб:

– особи, які потрапляють до країни нелегально, без необхідних документів, за підробними чи чужими документами, та іноземці, оголошена мета в'їзду яких не відповідає заявленій;

– іноземні громадяни, які навчалися в країні або працювали на основі офіційних трудових договорів та не побажали повернутися додому після закінчення терміну перебування;

– мігранти, які перебувають на території держави тимчасово. Їхньою кінцевою метою є переїзд до іншої країни для отримання там робочого місця чи статусу біженця.

Таким чином, нелегальну міграцію можна віднести до реальних та найбільш гострих загроз національній безпеці будь-якої країни світу (особливо економічно розвиненої). Незважаючи на латентну свою природу, вона вимагає чітко скоординованого підходу не лише компетентних державних органів, але й представників громадянського суспільства.

Важливим явищем у період 80–90 років XX століття, яке визначило подальший розвиток світової спільноти, стала глобалізація. Цьому сприяли як розвиток науково-технічного прогресу (пришвидшення та масове використання транспортних засобів, поява та здешевлення нових засобів зв'язку), так і соціально-економічні зміни у ряді країн (крах країн колишнього соціалістичного табору та поява нових державних утворень). Усе це привело до ряду змін, серед яких варто виокремити:

– значне полегшення процедури перетину державного кордону та зменшення його значення як інструменту контролю та боротьби з правопорушеннями, що автоматично тягне за собою сплеск контрабанди, порушень митних правил, нелегальної міграції тощо;

– суттєве послаблення впливу державного правоохоронного апарату на життя людей;

– стрімкий розвиток корупції в системі органів державної влади;

– трансформація кримінальних структур у своєрідні комерційні корпорації, основна мета діяльності яких – задоволення потреб суспільства у товарах та послугах (заборонених та протизаконних) у найкоротший термін без сплати податків, що, у свою чергу, приводить до максимізації прибутків;

– поява нових видів злочинів, пов'язаних із використанням інформаційних технологій та мережі Інтернет.

Одними із перших, хто правильно оцінив існуючі тенденції та скористався ними, були представники злочинного світу. Перед ними з'явилася можливість не обмежувати свою незаконну діяльність територією однієї держави, а поширювати свою діяльність на інші країни. Таким чином, звичайні великі злочинні групи, які оперували поза рамками правил, норм та законів окремих країн, почали набувати транснаціонального характеру, мало турбуючись про нелегальний характер переміщення через кордон.

Ще 1988 року в штаб-квартирі Інтерполу було досягнуто згоди щодо напрацювання робочого варіанта визначення поняття «транснаціональна організована злочинність», під яким було запропоновано розуміти організовану групу осіб, які займаються тривалою кримінальною діяльністю та мають як основну мету отримання прибутків незалежно від національних кордонів держав. 1995 року на IX Конгресі ООН було запропоновано таку класифікацію транснаціональної злочинності:

– відмивання грошей та шахрайство зі страховкою;

– терористична діяльність;

– крадіжка творів мистецтва, предметів культури та інтелектуальної власності;

– незаконна торгівля зброєю;

– повітряне та морське піратство;
– захоплення наземних об'єктів, зокрема викрадення людей, контрабанда;
– комп'ютерні та екологічні злочини;
– торгівля людьми та людськими органами;
– проникнення у легальний бізнес;
– корупція та підкуп суспільних, політичних діячів та виборних осіб;
– інші злочини, які здійснюються організованими злочинними групами.

Зважаючи на той рівень загроз, який несе в собі транснаціональна злочинність для політичного, економічного та соціального життя суспільства, в рамках ООН було розроблено та прийнято (15 листопада 2000 року) Конвенцію проти транснаціональної організованої злочинності, яка вступила в дію у вересні 2003 року.

Конвенція застосовується для попередження, розслідування і карного переслідування серйозних злочинів, які караються позбавленням волі на максимальний строк не менше чотирьох років або більш суворою мірою покарання, та участі в організованій злочинній групі, відмиванні доходів від злочинів, корупції, перешкоджанню здійснення правосуддя. Відповідно до статті 3 Конвенції злочин носить транснаціональний характер, якщо він був здійснений більш ніж в одній державі; якщо він був здійснений в одній державі, але суттєва частина його підготовки здійснювалася в іншому; якщо він був здійснений в одній країні, але за участі організованої злочинної групи, яка здійснювала свою діяльність у кількох країнах, або ж він вчинений в одній державі, але його істотні наслідки мають місце в іншій державі [8].

На сьогодні в світі склалися стійкі, добре організовані та найбільш економічно успішні транснаціональні злочинні угрупування, утворені на основі етнічних або родинних (квазіродинних) зв'язків – сицилійська Коза-Ностра; китайські Тріади; японська Баріокудан; колумбійські наркокартелі; «російська мафія», під якою розуміють злочинні організації, що сформувалися на теренах колишнього СРСР, діяльність яких супроводжується активною міждержавною експансією [2, с. 15]. Для них притаманні висока організованість, сімейність (етнічність), транснаціональні зв'язки зі злочинними формуваннями інших країн, наявність вузькокорпоративних цілей, висока адаптивність, гнучкість, безперервний режим функціонування, глобальні масштаби діяльності, структурованість, високий рівень захисту від соціального контролю, використання корупції та насилля як основних методів досягнення поставленої мети.

Кримінальні структури можуть бути як вузькоспеціалізованими – займатися одним напрямом злочинної діяльності (колумбійські наркокартелі, основним видом діяльності яких є наркобізнес), так і широко входити у найбільш привабливі види злочинної діяльності (китайські Тріади, що свою злочинну діяльність поширюють на торгівлю героїном, контрабанду, незаконну міграцію, замовні вбивства, шахрайство з банківськими картками тощо).

Найбільш характерними видами злочинної діяльності, за якими відстежується активна транснаціональна співпраця кримінальних структур, є виготовлення та трафік наркотиків, контрабанда незаконних мігрантів, нелегальна торгівля зброєю, ядерними та радіоактивними матеріалами, відмивання «брудних» коштів та інтенсивне проникнення на легальні фінансові ринки [15, с. 197–200].

Існуючи поза межами легальних владних структур, використовуючи та розвиваючи різноманітні стратегічні підходи для оминання існуючих контрольних бар'єрів окремих держав, проблема протидії транснаціональній злочинності вимагає чіткої міжнародної уваги та взаємодії як представників бізнесових кіл, так і правоохоронних органів.

Висновки і пропозиції. Серед основних загроз, які певною мірою обумовлені існуванням авіаційного транспорту, варто виокремити проблеми міжнародного тероризму, нелегальної міграції та транснаціональної злочинності. Саме вони через диверсії, вибухи, захоплення та угони літаків, кримінальну міграцію, торгівлю людьми, корупцію, наркотрафік, контрабанду, порушення митних правил мають суттєвий вплив на політичну, економічну, соціальну, безпекову ситуацію в будь-якій державі світу, а тому вимагають пильної уваги як з боку органів державної влади (правоохоронних, прикордонних, митних, імміграційних), так і представників громадянського суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Будаева С. В. Международное сотрудничество в области борьбы с терроризмом / С. В. Будаева, Н. В. Дегтярева // Вестник Забайкальского государственного университета. – 2014. – № 5. – С. 65–71.

2. Воронин Ю. А. Крупнейшие транснациональные криминальные сообщества и основные виды их преступной деятельности / Ю. Воронин // Вестник Южно-Уральского государственного университета. – 2016. – Т. 16, № 4. – С. 13–21. – (Серия : «Право»).

3. Гарусова Л. Н. Стратегия борьбы США с международным терроризмом: опыт, новые вызовы, проекция на АТР / Л. Н. Гарусова // Россия и АТР. – 2016. – № 3 (93). – С. 121–133.

4. Глобальная контртеррористическая стратегия ООН [Электронный ресурс]. – Режим доступа : https://www.un.org/counterterrorism/ctitf/ru/un-global-counter-terrorism-strategy

5. Егоров К. Ю. Международный терроризм как глобальная угроза / К. Ю. Егоров // Власть. – 2008. – №. 6. – С. 7–76.

6. Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації : Закон України : від 17.03.2017 № 1965-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1965-19

7. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації 1971 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_165/print1452607016489339

8. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності 2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_789

9. Косарева В. Нелегальная миграция как криминогенный фактор / В. Косарева // Национальный юридический журнал: теория и практика. – 2016. – № 4. – С. 14–17.

10. Лянной В. А. К вопросу об определении понятия «Нелегальная миграция» / В. Лянной // Пробелы в российском законодательстве. Юридический журнал. – 2011. – № 2. – С. 64–65.

11. Марусин И. С. Транснациональная организованная преступность и противодействие ей с помощью новых форм международного сотрудничества в сфере уголовного судопроизводства / И. С. Марусин // Вестник Санкт-Петербургского университета. – 2015. – №. 4 – С. 20–30. – (Серия 14. «Право»).

12. Самсонова Л. О. Политика Европейского союза в сфере противодействия нелегальной миграции в контексте национальной безопасности России / Л. О. Самсонова // Историческая и социально-образовательная мысль. – 2016. – Т. 8, № 4/1. – С. 129–136.

13. Сергеева А. А. Нелегальная миграция в системе трансграничных угроз: к вопросу о проблемах нормативного регулирования миграционных процессов / А. А. Сергеева, М. Н. Ракова // Вестник Казанского юридического института МВД России. – 2013. – № 14. – С. 58–65.

14. Тарасевич Д. Н. 11-2008 Системы управления безопасностью полетов. Инструктивные указания авиационным предприятиям Управления гражданской авиации Великобритании [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://aviahumanfactor.ru/index.php?sid=1491&pc=0&t=2&rev=yes&st=0

15. Хижняк Д. С. Транснациональная криминальная деятельность и ее субъекты / Д. Хижняк // Вестник Саратовской государственной юридической академии. – 2017. – № 2 (115). – С. 196–201.

16. Чернядьева Н. А. Понятие «международный терроризм» в международных соглашениях ООН / Н. А. Чернядьева // Вестник Саратовской государственной юридической академии. – 2012. – № 4 (87). – С. 198–202.

REFERENCES

1. Budaeva S. V. Mezhdunarodnoe sotrudnychestvo v oblasty bor'bы s terroryzmom / S. V. Budaeva, N. V. Dehtyareva // Vestnyk Zabaykal'skoho hosudarstvennoho unyversyteta. – 2014. – № 5. – C. 65–71.

2. Voronyn Yu. A. Krupneyshye transnatsyonal'nыe krymynal'nыe soobshchestva y osnovnыe vydы ykh prestupnoy deyatel'nosty / Yu. Voronyn // Vestnyk Yuzhno-Ural'skoho hosudarstvennoho unyversyteta. Seryya: Pravo. – 2016. – T. 16, № 4. – S. 13–21.

3. Harusova L. N. Stratehyya bor'bы SShA s mezhdunarodnыm terroryzmom: opыt, novыe vыzovы, proektsyya na ATR / L. N. Harusova // Rossyya y ATR. – 2016. – № 3 (93). – S. 121–133.

4. Hlobal'naya kontrterrorystycheskaya stratehyya OON [Эlektronnыy resurs]. – Rezhym dostupa: https://www.un.org/counterterrorism/ctitf/ru/un-global-counter-terrorism-strategy

5. Ehorov K. Yu. Mezhdunarodnыy terroryzm kak hlobal'naya uhroza / K.Yu. Ehorov // Vlast'. – 2008. – № 6. – S. 73–76.

6. Zakon Ukrayiny vid 17.03.2017 № 1965-VIII «Pro Derzhavnu prohramu aviatsiynoyi bezpeky tsyvil'noyi aviatsiyi» [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1965-19

7. Konventsiya pro borot'bu z nezakonnymy aktamy, spryamovanymy proty bezpeky tsyvil'noyi aviatsiyi 1971 r. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_165/print1452607016489339

8. Konventsiya Orhanizatsiyi Ob»yednanykh Natsiy proty transnatsional'noyi orhanizovanoyi zlochynnosti 2000 r. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_789

9. Kosareva V. Nelehal'naya myhratsyya kak krymynohennыy faktor / V. Kosareva // Natsyonal'nыy yurydycheskyy zhurnal: teoryya y praktyka. – 2016. – № 4. – S. 14–17.

10. Lyannoy V. A. K voprosu ob opredelenyy ponyatyya «Nelehal'naya myhratsyya» / V. Lyannoy // Probelы v rossyyskom zakonodatel'stve. Yurydycheskyy zhurnal. – 2011. – № 2. – S. 64–65.

11. Marusyn Y. S. Transnatsyonal'naya orhanyzovannaya prestupnost' y protyvodeystvye ey s pomoshch'yu novыkh form mezhdunarodnoho sotrudnychestva v sfere uholovnoho sudoproyzvodstva / Y. Marusyn // Vestnyk Sankt-Peterburhskoho unyversyteta. Seryya 14. Pravo. – 2015. – № 4. – S. 20–30.

12. Samsonova L. O. Polytyka Evropeyskoho soyuza v sfere protyvodeystvyya nelehal'noy myhratsyy v kontekste natsyonal'noy bezopasnosty Rossyy / L.O. Samsonova // Ystorycheskaya y sotsyal'no-obrazovatel'naya mыsl'. – 2016. – T. 8, № 4/1. – S. 129–136.

13. Serheeva A. A. Nelehal'naya myhratsyya v systeme trans·hranychnыkh uhroz: k voprosu o problemakh normatyvnoho rehulyrovanyya myhratsyonnыkh protsessov / A.A. Serheeva, M.N. Rakova // Vestnyk Kazanskoho yurydycheskoho ynstytuta MVD Rossyy. – 2013. – № 14. – S. 58–65.

14. Tarasevych D. N. 11-2008 Systemы upravlenyya bezopasnost'yu poletov. Ynstruktyvnыe ukazanyya avyatsyonnым predpryyatyyam Upravlenyya hrazhdanskoy avyatsyy Velykobrytanyy [Эlektronnыy resurs]. – Rezhym dostupa: http://aviahumanfactor.ru/index.php?sid=1491&pc=0&t=2&rev=yes&st=0

15. Khyzhnyak D. S. Transnatsyonal'naya krymynal'naya deyatel'nost' y ee subъektы / D. Khyzhnyak // Vestnyk Saratovskoy hosudarstvennoy yurydycheskoy akademyy. – 2017. – № 2 (115). – S. 196–201.

16. Chernyad'eva N. A. Ponyatye «mezhdunarodnыy terroryzm» v mezhdunarodnыkh sohlashenyyakh OON / N. A. Chernyad'eva // Vestnyk Saratovskoy hosudarstvennoy yurydycheskoy akademyy. – 2012. – № 4 (87). – S. 198–202.

Fradynskyy A. A. Objectivization of the main threats to the organization of international passenger transport on air transport

The article deals with the concept of threat in the context of organization of passenger air transportation. The threat is any existing or potential condition that could result in the death or injury of an air passenger; Damage or loss of aircraft or other aviation equipment; Damage to the natural environment. The process of determining the threat by its nature is a collection of procedures for collecting, fixing, analyzing information about facts that may affect the security of activities. The actions related to the identification of threats must be continuous and implemented on the basis of data obtained on the basis of real (information about incidents and events that have already occurred) and preventive (information about potential incidents and possible incidents) schemes. The main threats deriving from the work of aviation are the problems of international terrorism, illegal migration and transnational crime. Their forms of manifestation are sabotage, bombings, seizure and airplane hijacking, criminal migration, trafficking in human beings, corruption, drug trafficking, smuggling, violation of customs rules that have a significant impact on the political, economic, social and security situation in the country, and therefore require attention. Both from the state authorities (law enforcement, border, customs, immigration) and representatives of civil society.

Key words: *air transport, threat, international terrorism, illegal migration, transnational crime, border customs control.*

Стаття надійшла до редколегії 14 грудня 2018 року